

İŞ DÜNYASINDA 21. YÜZYIL BECERİLERİ VE MARIA MONTESSORİ¹

21st Century Skills in Business and Maria Montessori

Betül ÇOLPAN KURU*

Makale Geliş Tarihi: 30.11.2020

Makale Kabul Tarihi: 04.03.2021

Özet: Son yıllarda eğitimcilerin ve iş gücü uzmanlarının yeni neslin 21. yüzyılın geliştirilmiş becerilerine ihtiyaç duydukları konusunda görüş birliği içinde oldukları görülmektedir. Bu beceriler olmadan, yeni neslin küresel ekonomiye başarıyla katılamayacağı, üniversite ve iş hayatı için yeterince hazırlıklı olamayacağı düşünülmektedir. Bu çalışmada 21. yüzyıl becerilerinin kazanılmasında Montessori eğitim yönteminin etkinliği değerlendirilmiştir. Yüzyıl önce başlayıp 1952'lere kadar geliştirilmeye devam edilen ve günümüzde halen geçerliliğini koruyan bu eğitim yönteminin 21. yüzyıl becerileri ile benzeşen yönleri tespit edilerek ülkemizdeki erken çocukluk programı içine yerleştirilmesi önerisi getirilmiştir. Çalışmada P21 platformunun kategorilendirip temalara ayırdığı 21. yüzyıl becerileri esas alınmıştır. 21. yüzyıl becerileri ve Montessori eğitimindeki esasların eşleşen ifadeleri incelenmiştir. Elde edilen bulgular 21. yüzyıl becerileri kategorileri ile eşleşen Montessori eğitim yönteminin toplam 963 ifadesini ortaya koymuştur. Ülkemizde mali boyutu nedeni ile kullanılması yaygınlaşmayan Montessori yönteminin Türk Milli Eğitim Okul Öncesi Eğitim Programının içine yerleştirilmesinin doğru bir model olabileceği ve diğer modern eğitim yöntemlerinin de (deneyimsel eğitim-experimental education), High-Scope, Regio-Emillia, İsveç Programı (Whariki) değerlendirilip eğitim sistemimiz için en uygun okul öncesi eğitim modelinin hazırlanmasını gerekliliği önerisinde bulunulmuştur.

Anahtar Kelimeler: 21. yüzyıl becerileri, Maria Montessori, iş dünyası ve okul öncesi eğitim, eğitim politikaları.

21st Century Skills in Business and Maria Montessori

Abstract: In recent years, educators and workforce experts have been seeing a consensus that the new generation needs the improved skills of the 21st century. Without these skills, it is thought that the new generation cannot successfully participate in the global economy and cannot be prepared enough for the university and business life. In this study, the effectiveness of Montessori Education Approach was evaluated in the acquisition of 21st century skills. An early childhood model proposal was developed by identifying the aspects of this education method, which began a century ago and continued to be developed until 1952, and which is still valid today, are similar to 21st century skills. The 21st century skills that the P21 platform categorized and divided into themes were based on. Matching expressions of 21st century skills and principles in Montessori education were examined. The findings obtained revealed a total of 963 matching expressions of the 21st century skills and the Montessori education approach. The fact that the Montessori method, which cannot be widely used in our country due to its financial dimension, can be placed in the National Education pre-school education program, may be the correct model, and other modern education methods (Experiential education), High-Scope Regio-Emillia Sweden Program (Whariki) are evaluated and our education system It has been suggested that the most appropriate pre-school education model should be prepared urgently.

Keywords: 21st century skills, Maria Montessori, business and preschool education, education policies

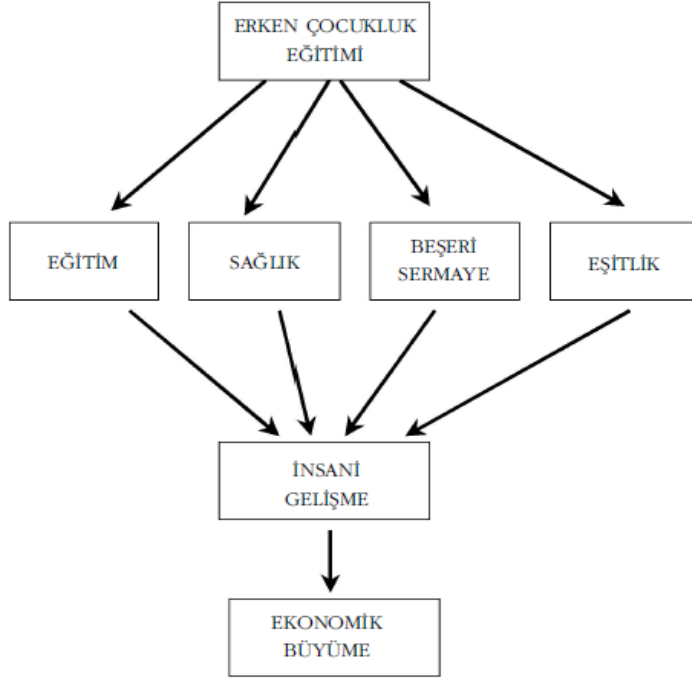
* Bu makale Betül KURU'nun 4. Uluslararası Marmara Sosyal Bilimler Eğitim Kongresi'nde (Online, 19- 20 Haziran 2020) sunulan bildirinin gözden geçirilmiş ve genişletilmiş versiyonudur.

* Doktora Öğrencisi Betül KURU İstanbul Üniversitesi, İşletme Fakültesi Örgütsel Davranış Anabilim Dalı, betulkuru@gmail.com ORCID: 0000-0002-2905-6003

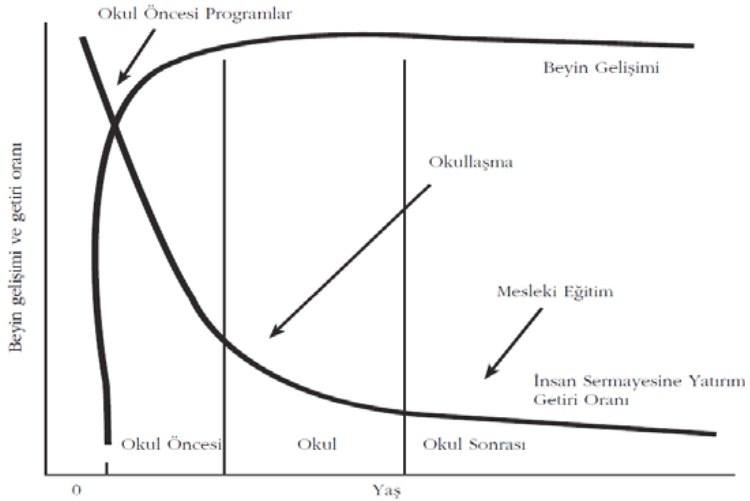
1-Giriş

İşletmeler, en önemli sermaye unsurlarının insan olduğu gerçeğini 21. yüzyılın ilk çeyreğinin yaşandığı son yıllarda artık kabullenmiş durumdadırlar. İşletmelerin bilgili, entelektüel özellikleri taşıyan, yaratıcı, sorgulayıcı, yenilikçi ve araştırmacı insanlara olan gereksinimleri hızlı bir biçimde artış göstermektedir. Günümüz insanından beklenen bilgiyi ezberine almasından çok her alanda bilgiye ulaşması, bilgisini paylaşması ve onu etkin olarak kullanıyor olmasıdır. Bu nedenle bireye kazandırılması ve geliştirilmesi gereken belli becerilerin olduğu bilinmektedir. Öğrencileri hem ulusal hem uluslararası düzeyde kişisel, akademik ve iş hayatlarında ihtiyaç duyacakları yeterlilik ve becerilerle donatacak eğitim programlarının geliştirilmesi, konu ile ilgili tüm paydaşların öncelik verecekleri konularının arasında yer alması gerekmektedir. Yaratıcılık, eleştirel düşünme, problem çözme ve işbirlikli çalışma gibi becerilerin, sanayi dönemi formatına sahip klasik eğitim anlayışı ile çocuklara kazandırılmasının mümkün olmadığı görülmektedir (Ercenk, 2019). Özellikle çocukların, zihinsel, duygusal, sosyal, bedensel gelişiminin %70'ini tamamladığı yapılan araştırmalarla ortaya konulan, okulöncesi dönem olarak da adlandırılan 0-6 yaş dönemi, çocuğun öğrenmesinin en yoğun olduğu, temel alışkanlıklarının, zihinsel yeteneklerinin en hızlı geliştiği ve biçimlendiği bir dönem olma özelliğindedir. Bu süre içerisinde kazanılan davranış biçimleri bireyin tüm yaşam boyunca devam eden bir niteliktedir. Beyin yapısı ve fonksiyonlarının gelişiminin üçte ikilik bölümü 0-4 yaş arasında tamamlanmaktadır. Ayrıca erken çocukluk dönemindeki deneyimlerin beynin çalışma biçimi için belirleyici olduğu da bilinmektedir. Okul Öncesi dönemin iş hayatı için ne kadar önemli olduğunu Chicago Üniversitesinden Nobel ödüllü Ekonomist Prof. Dr. James J. Heckman şu sözlerle aktarmıştır: **“Çocuklara yatırım yapmak için onların birer yetişkin olmasını beklemek lüksümüzün olmadığı gibi, onlar okula başlayana kadar bekleme lüksümüzde yok. Çünkü o zaman müdahale etmek için çok geç olabilir”** (Heckman & Carnerio, 2003).

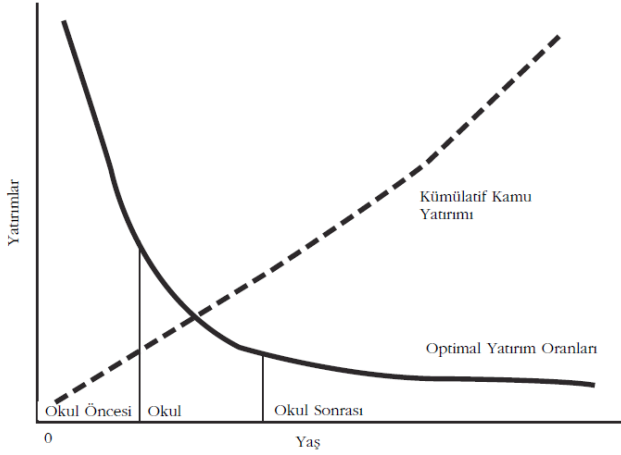
Türkiye Sanayici ve İş Adamları Derneği'nin 2005 yılında yayınladığı Doğru Başlangıç : Türkiye'de Okul Öncesi Eğitim Raporunda belirtilen erken çocukluk eğitiminin sınırlı ve yetersiz kalmasının beşeri sermayenin (insan sermayesinin) gelişimini sınırlandırdığı tespiti insani gelişme ve ekonomik büyümeyi yavaşlatmayı da beraberinde getirmektedir. Daha sonraki süreçlerde yapılan yatırımlar yoğun olsa bile, eğer erken çocukluk döneminde yetersiz kalınmışsa yatırımların getirisi ve bunların ekonomik büyümeye etkisinin düşük olacağı belirtilmektedir. Bu nedenle insani gelişim ve ekonomik büyüme için erken çocukluk dönemine yönelik daha geniş araştırmaların ve doğru eğitim politikalarının oluşturulması gerekmektedir.

Şekil 1. Erken çocukluk eğitimi ve ekonomik büyüme ilişkisi (TÜSİAD, 2005).

Şekil 2. Beyin gelişimi ve getiri oranı (TÜSİAD, 2005)

Şekil 3. Optimal ve gerçek yatırım (TÜSAİD, 2005)

Yukarıdaki 1, 2 ve 3. şekillerde de görüldüğü gibi yatırımların getirisinin en yüksek olduğu dönemin erken çocukluk dönemi olduğu görülmektedir. Bu da insani gelişme ve ekonomik büyüme için insan sermayesine yatırımın erken çocukluk dönemlerinde yoğunlaştırılması gerektiğini ortaya koymaktadır.

2. Kavramsal Çerçeve

2.1. 21. Yüzyıl Becerileri

21. yüzyıl becerileri genel anlamıyla bilgi çağında yaşayan bireylerin etkin ve nitelikli olabilmeleri için taşınmaları ve sürekli geliştirmeleri gereken beceri setleri olarak ifade edilebilir. 21. yüzyıl becerilerine yönelik çeşitli kurum ve kuruluşlar farklı tanım ve öncelikler belirlemiştir. Bunlardan en bilineni 2002'de Amerika Birleşik Devletleri'nde (ABD) iş dünyasını, eğitim liderlerini ve politika yapımcıları 21. yüzyılın bireylerini hazırlamak amacıyla bir araya getiren P21 (Partnership for 21st Century Learning - 21. Yüzyıl Becerileri İçin Ortaklık) oluşumdur. Bu platforma göre 21. yüzyıl becerileri Tablo 1 de de görüldüğü gibi üç ana kategoride toplanmaktadır. Bu ana kategoriler öğrenme, okuryazarlık ve gündelik hayatla ilgili becerilerdir. Öğrenmenin, iş birliği yaparak, eleştirel ve yaratıcı düşünen bireylerin iletişim kurarak bilgiyi üretme faaliyetine dönüştüğü günümüzde artık bireyler tek taraflı bilgi alıcı olmaktan çıkmışlardır. Basılı bir materyalden sınırlı bir metnin okunarak bunları yine sınırı belli bir materyale yazmak faaliyetinin çok ötesine geçen okuryazarlığın bir diğer ana kategori olarak yer aldığı görülmektedir. Bilginin sınırını ortadan kaldıran en önemli etkenin ise dijitalleşme olduğu kabul edilmektedir. Bilgiye ulaştığımız materyaller artık uzayda çok küçük bir alan kaplamaktadırlar ve giderek daha da küçülmektedirler. Çok geniş bir kütüphanelerin şu an da cep-lerde taşınabilecek disklere sığdırıldığını görebilmekteyiz. Yine internet bağlan-

tısı bulunan bilgisayar ve mobil cihazlar sayesinde artık her bireyin daha önce sadece belli bir alanda uzmanlaşmış olan kişilerin ürettiği bilgiyi kendi başlarına üretebildiğini görmekteyiz. Bu durum bilginin sınırsızlaşmayla çoğalmasının yanı sıra denetimsizlik ve kirliliği de beraberinde getirebilmektedir. Bu denetimsizliğe ve kirliliğe karşısı bireylerin geliştirebileceği en önemli savunma mekanizması ise bilgiyi, medyayı ve teknolojiyi kapsayan okuryazarlık becerileridir. Bu gelişmelerle yaşamının her alanında yoğun olarak etkilenen bireylerin günlük ve mesleki becerileri de bir değişim göstermek durumunda kalabilmektedir. Bireyler tüm bu değişim karşısında esnek, girişken ve sosyal olabilmek için yeni becerilere ihtiyaç duymaktadırlar.

Bireylerin yanı sıra günümüzde öğrenci, öğretmen, okul yöneticisi ve velilerden beklenen becerilerin de analiz edilmesi ve eğitim öğretim programlarında bunlara yer verilmesi oldukça önem arz etmektedir. 21.Yüzyıl becerileri ile ilgili çeşitli kuruluşların tasnif yaptığı bu bölümün ilk paragrafında belirtilmişti. Bu tasniflerden dünya çapında da ülkemizde de en çok kabul gören genel tasnif P21 platformunun hazırladığı ve bu çalışmada da esas alınan tasniftir. Tablo 1’de tanımları ile birlikte yer alan P21 becerilerini Amerika Birleşik Devletleri’nde çeşitli eyaletlerden 33 kurum uygulamaktadır. Bu uygulamalar çok büyük bir stratejik eğitim projesi olarak da desteklenmektedir. Apple Inc, The Walt Disney Company, Lego, Ford , Pearson gibi şirketler P21 platformunun tanımladığı bu becerileri şirket ilkeleri olarak benimsediklerini ilan etmişlerdir(Gelen, 2017). Ülkemizde Bahçeşehir Kolejlere, Patikam Okulları gibi kuruluşlar bu beceriler setini kabul ederek öğretim programlarına yerleştirmişlerdir. Bunun yanı sıra MEB’in yenilenen öğretim programlarında, Milli Eğitim Kalite Çerçevesi belgesinde, 2015-2019 MEB Stratejik Planında, Bilgi Toplumu Stratejisi ve Eylem Planında, Değerler Eğitimi ve Hayat Becerileri gibi başlıkların altında bu becerilerin tanımlandığı bilinmektedir.

Tablo 1. Tanımları ile 21. Yüzyıl Becerileri

BECERİNİN ADI	TANIMI
Okuryazarlık	Yazılı dili okuma, anlama ve kullanma
Aritmetik	Sayılar ve diğer sembollerden yararlanarak sayısal ilişkileri anlama ve ifade etme
Bilimsel Okuryazarlık	Kişinin bilimsel bilgi ve yöntemleri kullanarak çevresini test etmesi ve hipotezlerini sınaması
Bilgi ve İletişim Teknolojileri Okuryazarlığı	Bilgi edinme ve paylaşma, soruları yanıtlama, diğer insanlarla etkileşimde bulunma ve bilgisayar programlamayı da içeren teknoloji tabanlı içerik kullanma ve oluşturma

Finansal Okuryazarlık	Finansın kavramsal ve sayısal yönlerini pratik olarak anlama ve kullanma
Kültürel ve Yurttaşlık Okuryazarlığı	Beşeri bilimleri anlama, analiz etme, takdir etme ve bilgiyi uygulama
YETKİNLİKLER	TANIM
Eleştirel Düşünme/Problem Çözme	Yanıt ve çözümleri formüle etmek için durum, fikir ve bilgileri belirleme, analiz etme ve değerlendirme
Yaratıcılık	Problemleri çözme, sorulara cevap verme, uygulama yoluyla ifade etme, sentezleme ya da yeniden anlamlandırma yoluyla anlam ifade etme gibi yeni ve yenilikçi yöntemler tasarlama
İletişim	Sözel, sözel olmayan, görsel ve yazılı yollarla bilgiyi dinleme, anlama, iletme ve bağlamsallaştırma
İş Birliği	Çatışmayı önleme ve yönetme yeteneği de dahil olmak üzere ortak bir hedefe doğru takım çalışması
KARATER NİTELİĞİ	TANIM
Merak	Soru sorma, açık fikirlilik ve merakını gösterebilme
Girişimcilik	Girişimcilik, proaktif olarak yeni bir görev ya da hedef üstlenmek için gerekli yetenek ve isteğe sahip olma
Süreklilik ve Dayanıklılık	İlgi ve çabayı sürdürebilme, bir görevi veya hedefi gerçekleştirmeye devam edebilme
Uyumluluk	Yeni bilgiler ışığında planları, yöntemleri, görüşleri veya hedefleri değiştirebilme
Liderlik	Ortak bir hedefe ulaşmak için başkalarını etkili bir şekilde yönlendirebilme, doğrudan etkileyebilme ve ilham verebilme
Sosyal ve Kültürel Farkındalık	Sosyal, kültürel ve etik açıdan uygun bir şekilde diğer insanlarla etkileşim kurabilme

2.2. Maria Montessori Eğitim Yöntemi

Montessori eğitim programı iki buçuk-altı yaş çocuklarını kapsayan özgüven, inisiyatif, ne istediğini bilme ve uygulama, bağımsızlık, konsantrasyon, düzenlilik, yardımlaşma ve başkalarına karşı saygıyı yerleştirme ve geliştirme üzerine odaklanmış bir eğitim yöntemidir. İtalyan Profesör Maria Montessori tarafından ortaya atılan çocuk merkezli bir eğitim sistemi olan bu eğitim modeli; Almanya, İtalya, Amerika başta olmak üzere dünyanın birçok ülkesinde en yaygın eğitim modeli olarak kabul görmektedir. Montessori ‘insan doğuştan iyiye yöneliktir ve esas amacı kendini ispatlamaktır’ prensibini benimser. Prescott Lecky, Carl Rogers ve Abraham Maslow gibi kişilik teorisi geliştiren yazarlarla Montessori’nin okul öncesi çocukları için geliştirdiği eğitim metodu arasında büyük bir paralellik vardır. Montessori de belirtilen kişilik kuramcıları gibi kişilik gelişimi üzerinde önemle durur (Montessori 1964). Okul öncesi dönemde Montessori eğitimi almış bazı ünlülere baktığımızda bu kişilerin dünyaya yön veren fikir ya da çalışmaların kahramanı olduğu görülmektedir. Gabriel Garcia Marquez (Romancı, hikâyeci, oyun yazarı, Nobel ödüllü Kolombiyalı yazar) Anne Frank (İlk Yahudi kadın yazarı, Yahudi soykırımı simgesi) Larry Page ve Sergey Brin (Google kurucuları) Jeff Bezos (En büyük internet satış sitesi Amazon.com kurucusu) Berry Brazelton (Pediatrist ve yazar) Helen Hunt (Başarılı oyuncu, en iyi kadın oyuncu dalında 46 ödül sahibi) Sean Combs “Puffy Daddy” (Birçok ödül sahibi rap yıldızı) Prens William ve Prens Harry (İngiliz kraliyet ailesi mensupları) Katharina Graham (Washington Post’un eski sahibi) Will Wright (“The Sims” bilgisayar oyunu yaratıcısı) Steve Wozniak (Apple’ın kurucu ortağı) Jimmy Wales (Wikipedia kurucusu) bu kişiler arasında en ünlü olanlardır (ninni perisi, 2017)

Montessori yaklaşımında önemli olan bazı ana hatlar vardır ve eğitimin temelini oluşturmaktadır.

2.2.1. Sınıf Düzeni Gerçek Hayata Uygundur

Montessori sınıflarında her nesnenin bir örneği bulunur ve çocuklardan biri o an başka bir çocuk tarafından kullanılan bir parçayı istediğinde sırasını bekler. Bu da önemli toplumsal erdemler doğurur. Çocuğun yaşadığı deneyimlerden başka bir erdem daha ortaya çıkar: Sabırlı olmak. Üç yaşındaki bir çocuğa böyle bir ahlâkı öğretmek mümkün değildir. Bunu ancak deneyim öğretebilir ve insanlar diğer koşullar altında çocukları istedikleri şeyleri almak için kavga ederken görmeye alıştıklarından dolayı, Montessori okullarında çocukların onlara emreden kimse olmamasına rağmen sıra beklemesi karşısında şaşırırlar. Oysa bunu yapan özenle hazırlanmış çevre ve çocukların bu çevrede bulunduğu özgürlüktür (Montanaro, 1991: 99-101).

2.2.2. Sınıflar Geleneksel Sınıflara Göre Çok Daha Geniştir

Montessori sınıfları geleneksel okulların aksine bir hayli büyük olduğundan, karakter farklılıkları daha açık bir şekilde kendini gösterir ve bu da daha fazla deneyim yaşanmasına olanak verir. Küçük sınıflarda bu o kadar da kolay değildir (Williams, 1996).

2.2.3. Karma Eğitim Sistemi Uygulanır ve Her Sınıfta İki veya Üç Öğretmen Bulunur

Sınıflarda karma yaş sistemi uygulanır ve 3-6 yaş arası çocuklar bir aradadır. Böylelikle küçükler büyüklerin yaptıklarını görür ve açıklamalarını isterler. İstedikleri açıklamayı da hemen alırlar ve bu da gerçekten değerli bir ders olur. 5 yaşındaki bir çocuğun zihni 3 yaşındaki bir çocuğun zihnine çok daha yakındır. Bu yüzden bizim anlatmakta zorlanacağımız bir şeyi küçükler birbirlerine kolaylıkla öğretebilirler. Büyüklerde de sorumluluk ve küçüklerini koruyup sahiplenme duyguları gelişir. Her iki tarafta da sevgi ve hayranlık, gerçek bir kardeşlik söz konusudur (Montanaro,1991).

2.2.4. Ödül ve Ceza Sistemi Yoktur

Montessori yönteminde çocuğun başarıları ya da iyi davranışları ödülle değerlendirilmez. İstenen o olumlu sonucun kendisidir. Matematikte kırmızı-mavi çubukları sıralamak ve sayı kartlarını doğru yerleştirmek mücadelenin başarıyla sonuçlandığının göstergesidir, çocuk bu işi sonucunda yakasına takılacak bir süs için yapmamıştır, çocuğun amacı öğrenmekten alacağı keyiftir. Ödülün olmaması gibi ceza da yoktur, çocuklar olumsuz davranışın doğal ya da mantıksal sonucunu bizzat yaşar. Ceza çocuğun davranışının bir yetişkin tarafından değerlendirilmesidir, bu durum her zaman fazla ya da eksik değerlendirme nedeniyle cezanın gereğinden fazla ya da az verilmesiyle sonuçlanır. Bu, çocuğun davranışının sonucunu yanlış anlamasına yol açar. Çocuk tecrübe kazanamamış olur (Williams, 1996).

2.2.5. Çocuk Kendi Öğrenme Süresini Kendi Belirler

Geleneksel eğitim modelinde öğretmen çocuğun öğrenme hızına bakmadan kendi günlük planına göre ilerlemeye çalışır. Bu da kimi çocukların sıkılmasına yol açarken kimi çocukların da gerekli kazanımı elde edemeden diğer çalışmalara geçilmesine sebep olur. Çocuklar arasındaki rekabet ve kıskançlık hat safhaya çıkar. Montessori'de ise her çocuk için bireysel bir plan hazırlanır. Çocuk öğrenme süresini kendi belirler. Çocuklara istedikleri kadar tekrar etme imkanı sunulur. Erken öğrenen yeni bir çalışmaya geçebilecektir. Çünkü öğrenmede herkesin farklı bir ritmi vardır (Castrelli, 1944).

2.2.6. Çocuklar Aynı Sınıf ve Zamanda İlgi ve Yeteneklerine Göre Farklı Alanlarda Çalışabilir

Geleneksel eğitim modelinde bütün çocuklar öğretmen tarafından aynı etkinliği yapmaları için yönlendirilir hatta zorlanır. Bu durum kimi çocukların etkinlikten keyif almamasına ve çevresini rahatsız etmesine yol açar. Montessori eğitim sisteminde ise çocuklar istedikleri materyalle, istedikleri zaman, istedikleri yerde çalışabilirler. İlgileri doğrultusunda çalışabildikleri için okuldan keyif alırlar (Montanaro, 1991).

2.2.7. Çocuk Kendi “Hata Kontrolü”nü Kendi Yapar

Materyallerdeki hata kontrolü çocuğun kendi hatasını bulmasıyla gerçekleşir. Başka birinden uyarıya, onaya ve düzeltmeye gerek kalmaz. Kendi kendisini düzeltmesine olanak sağlanır. Böylece yetişkinden bağımsızlaşmak doğal olarak gerçekleşir (Kramer, 1976).

3. Araştırmanın Yöntemi ve Amacı

Bu çalışmada 21. yy. becerileri ile Montessori Eğitim Yöntemi ilişkisi ortaya konularak bireyleri beceri ve yetkinlik temelli bir hayata hazırlayacak okul öncesi eğitim politikası önerisi geliştirmek amaçlanmıştır. Maria Montessori eğitim yönteminin kullanıldığı eğitim programları ile yetişen öğrenciler 21. yy becerilerini kazanmış bireyler olacaktır ve bu bireyler de Türkiye'nin küreselleşen dünyada daha güçlü ve etkin olmasına hizmet edebilecektir.

3.1. Araştırma Yöntemi ve Verilerin Analizi

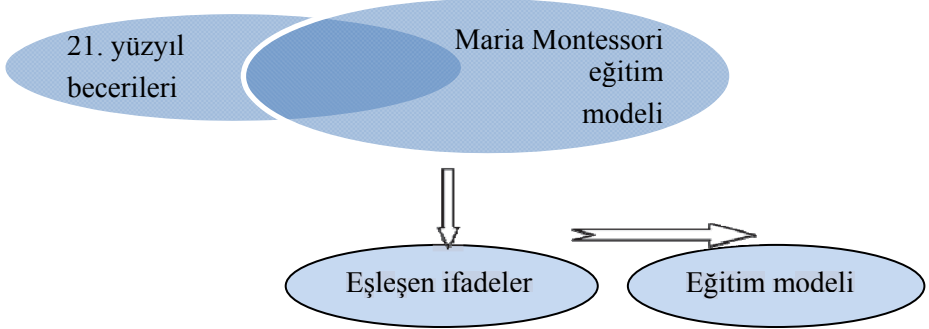
Nitel araştırma türünde olan bu çalışmada, veriler doküman analizi ve gözlem yöntemi ile elde edilmiştir. Daha sonra bu verilere içerik analizi yapılmıştır. Maria Montessori'nin biyografisi, otobiyografisi, eğitim modelini tanıttığı kendi kitabı ve bu eğitim modeli hakkında yazılan diğer kitaplar, makaleler kaynaklar taranmış, Maria Montessori ve eğitim sistemi hakkındaki filmler izlenmiş ve Montessori eğitimi veren okul öncesi kurumlar araştırmacı tarafından ziyaret edilmiştir. Montessori eğitim yöntemindeki ifadeler P21 Platformunun yaptığı sınıflama esas alınarak araştırmacı tarafından kategorilere ayrılmıştır. Tablo 3'te Montessori eğitim yönteminin içerik analizi ile nasıl kategorilere ayrıldığı ile ilgili örnekler yer almaktadır. Bu aşamadan sonra Maria Montessori Eğitim Yönteminde 21. yy becerileri ile örtüşen tüm ifadeler tespit edilmiş ve sayısallaştırılmıştır. Bu karşılaştırma araştırmacı tarafından yapılmış ve ardından okul öncesi alanında çalışan 2 ayrı akademisyene de sunularak Montessori eğitim yönteminin örtüştüğü 21.yy kategorileri tekrar düzenlenmiştir.

Tablo 3. Maria Montessori Eğitim Yöntemi Kategorilendirmelerden örnekler (kategoriyi belirleyen anahtar ifadeler koyu ve italik olarak gösterilmiştir)

Maria Montessori Eğitim Yöntemi İfadeleri	21. yy becerileri ile İlgili Olduğu Kategori
Çocuklar bir materyalin gösteriminden sonra <i>yapmaları konusunda teşvik edilmeli ama asla zorlanmamalıdır</i>	Süreklilik ve Dayanıklılık
Çocuğa kazandırılan yeni bilgiler çocuk için adeta “dünyanın anahtarı”dır, <i>Çocuk burada edindiği yeni bilgiler ile çevresinde gördükleri arasında bağ kurarak bilinçlenir.</i>	Bilimsel Okuryazarlık
Çocuğa <i>olan ilgimiz ‘ona bir şeyler öğretme’ hevesiyle değil</i> , ama onun içinde yanan ve zeka denilen <i>ışığın sürekli yanmasını</i> hedefleyerek olmalıdır.”	Merak
Çocuklar eğlenmenin zevkiyle ve <i>araştırma isteğiyle</i> çalışırlar. Çocuklar doğal liderlerdir ve yeni görev almaktan memnundurlar. Onların <i>ilgileri işin sonunda</i> çıkan üründen ziyade işin kendisidir.	Girişimcilik
<i>Büyüklerle küçüklerin bir arada bulunması</i> çocuklarda toplumsal bilinci ve kendine güveni geliştirir.	Sosyal ve Kültürel Farkındalık
Farklı <i>duyu organları ile materyallerin çeşitli özelliklerini keşfetmeleri</i> , öğrenmeleri için çocuklara özgür ve rahatlatıcı bir ortam sunulur	Yaratıcılık

3.2. Araştırma Sorusu ve Modeli

Çalışmada “21. yüzyıl becerilerinin öğrencilere kazandırılması için Maria Montessori Eğitim Yönteminin katkısı ile nasıl bir okul öncesi eğitim modeli olmalıdır?” sorusuna cevap bulunmaya çalışılmıştır. Araştırmanın modeli şekil 4’te yer almaktadır:

Şekil 4. Araştırma Modeli

4. Bulgular

Yöntem ve verilerin analizi bölümünde belirtilen çalışmaların sonuçları aşağıda daha anlaşılır olması için tablolaştırılmıştır.

Tablo 4. 21.yy Becerileri ile Örtüşen Maria Montessori İfadeleri Frekans Tablosu

Kategoriler	Örtüşen İfadelerin Frekanslar
Beceriler	
Okuryazarlık	68
Aritmetik	75
Bilimsel Okuryazarlık	33
Bilgi ve İletişim Teknolojileri Okuryazarlığı	24
Finansal Okuryazarlık	16
Kültürel ve Yurttaşlık Okuryazarlığı	53
Toplam	269
Yetkinlikler	
Eleştirel Düşünme/Problem Çözme	56
Yaratıcılık	59
İletişim	55
İş Birliği	68
Toplam	238
Karater Niteliği	
Merak	74

Girişimcilik	82
Süreklilik ve Dayanıklılık	79
Uyumluluk	83
Liderlik	75
Sosyal ve Kültürel Farkındalık	63
Toplam	456
GENEL TOPLAM	963

Tabloda toplam en yüksek frekans, 456 ifade ile karakter niteliği kategorisine aittir. Bu da bize okul öncesi eğitimin bireyin yaşamının ilk yıllarından itibaren kişiliğini şekillendirmedeki rolünü göstermektedir. 21. yy becerileri içinde karakter niteliğinin bu kadar yüksek biçimde Montessori eğitim yöntemi ile örtüşen ifadesinin olması, Montessori eğitim yönteminin küçük yaşta ki çocukların eğitimi için tasarlanmış olmasının rolü vardır. Alt kategoriler içinde yine en yüksek frekans karakter niteliği başlığında ki uyumluluk kategorisindedir. Bu kategorideki yüksek frekans Montessori eğitim yöntemi esaslarının çocuğu sosyal hayata hazırlamadaki başarısını göstermektedir. Tabloda alt kategorilerden en düşük frekansa sahip beceri finansal okuryazarlıktır. Montessori eğitim yönteminin kullandığı matematik ve sayılarla ilgili esasları 21.yy becerileri kategorisininin aritmetik alt başlığında yoğunlaşmıştır.

5. Sonuç ve Tartışma

Bu yüzyılın başından itibaren küresel ve yerel anlamda pek çok ülkede eğitim alanında gündem yaratan pek çok tartışma ve politikalar yapılmıştır. Bunun nedeni özellikle 20. yüzyılın üçüncü ve dördüncü çeyreğinde insanlığın hayatında inanılmaz değişiklik yapan bilgisayar ve internetin var olan eğitim paradigmasını etkilemesidir. Bu etkilenmeden dolayı ülkelerin eğitim uzmanları ve karar alıcılar 21. yüzyıl becerileri odağında öğrencileri beceri ve yetkinlik temelli bir hayata hazırlama politikası içeren eğitim modelleri geliştirmişlerdir. Türkiye’de de 21. yüzyılın ilk yıllarından itibaren bu konuda bazı adımlar atılmıştır. Sistemi bütünü ile kapsayamasa da ve yalnızca bir ya da birkaç boyuta odaklanılsa da bazı olumlu değişimler olmuş ancak beklenen değişim gerçekleşmemiştir. Milli Eğitim Bakanlığının 23 Ekim 2018’de yayınladığı 2023 Eğitim Vizyon Belgesi’nde 21 yy becerilerini doğrudan bir bölüm ve hedef olarak yer vermesi Türkiye’nin eğitim politikalarında 21 yüzyıl becerilerine daha fazla ağırlık verileceğini bize göstermektedir.

Montessori eğitimi, çocuğa var olan hazır bilgiyi dayatmaz. Çocuğun doğasında var olduğu bilinen öğrenme isteğini gerçekleştirecek programlara yönelik bir eğitim yöntemidir. Eşleşen ifadelerin çokluğu, 21.yy. becerilerinin kazanılmasında okul öncesi eğitim politikaları oluşturulurken mutlaka Montessori eği-

tim modelinden yararlanılmasının gerekliliğini ortaya koymaktadır. Montessori eğitimi almış ve yeni dünya paradigmalarına yön vermiş kişilere bakınca da çalışmanın sonuçlarının ne derece doğru olduğunu ve okul öncesinde Montessori eğitiminin eğitim politikalarımızda yer alması gerektiğini bir kez daha anlıyoruz.

Eğitim politikaları içine 21 yy becerilerinin ve Montessori Eğitim yaklaşımının yerleştirilmesi bir süreç olacaktır, bu süreçte tüm eğitim paydaşları ile birlikte 21. yüzyılda Türkiye'nin sahip olmayı hedeflediği insan modelinin ortaya konması ve ülkemizin ihtiyacı olan becerilerin önceliklendirilmesi gibi teori amaçlı çalışmalar yapılmalıdır. Erken çocukluk eğitimi de mutlaka içine alacak sistem bütünlüğü hedeflenmelidir. İl, ilçe, okul yöneticileri, öğretmenler ve veliler için ortak çalışmalar düzenlenerek 21. Yy becerilerinin kazanılmasının okul öncesinde başlaması ve bunun Montessori eğitimi ile ilişkilendirilmesi sağlanmalıdır. Milli Eğitim Bakanlığı Merkez teşkilatının erken çocukluk daire başkanlığının il, ilçe ve okulöncesi kurum yöneticilerinin koordineli birbirini destekleyici bir tutumla 21.yy becerileri ve Montessori Modeli bir eğitim öğretme sürecine liderlik etmesi gerekir. Bu eğitim modelinde öğretmen kuşkusuz en önemli paydaştır. Öğretmen adayları mesleğe başlamadan hizmet öncesi eğitimler ile bu konuda desteklenmelidir. 21.yy becerileri odaklı bir öğretmenlik formasyonu ise olabilecek en doğru çözümdür.

Halihazırda görev yapan öğretmenler bu uygulamalar için profesyonel desteğe ihtiyaç duyacaklardır. Bakanlığın bir sanal platform ile bunu desteklemesi uygulamaların doğru yapılması için şarttır. Yine okulöncesi ders içerikleri ve müfredat kaçınılmaz olarak değiştirilmelidir. En önemli değişimin yaşanacağı *öğrenme ortamları* kesinlikle Montessori Eğitim Yaklaşımının önerdiği doğrultuda düzenlenmelidir. Beceri temelli erken çocukluk eğitimi farklı bir eğitim kültürünün oluşumunu gerektirmektedir. Süreci değerlendirmek için 2023 vizyon belgesinde vurgulanan becerilerin kazanılmasında her öğrenciye ait e-portfolyo tutulması mutlaka gerçekleştirilmelidir. Yine öğretmenlere, yöneticilere, öğrencilere ve velilere 21 yy becerilerinin kazanılmasında Montessori eğitim modelinin doğru örnekleri gösterilmeli ve eğitimler verilmelidir. Çocukla ilgili tutulan e-porfolyoların kademeler arası sürdürülebilirliği de sağlanmalıdır. 21.yy becerileri ile donanmış bireyleri istihdam eden iş çevreleri, kültür sanat çevreleri belediyeler, müzeler ile danışma ve iş birliği toplantıları düzenlenebilir. Bu toplantılar ile içerik planlamaları, faaliyetler ve eğitim destekleri sağlanabilir. Bu süreçlerin tamamlanıp ülkemizin eğitim politikaları içinde yer almasına kadar okullar eğitim ortamında çocukların özgürce hareket etmelerini sağlayarak çocukların araştırma yapma, iletişim kurma ve cesaretlerini artırmalıdır. Erken çocukluk eğitiminin 21 yy becerilerinin ne kadar önemli olduğuna ilişkin, uygulamaları da içeren kitaplar hazırlanabilir. Bu çalışmanın sonuçlarını dikkate alarak 21 yy becerilerinin kazanılmasında zaman kaybetmemek için

okul öncesi eğitim kurumlarında uygulanan programlara ek olarak Montessori eğitimi de uygulanarak programlar bu doğrultu da zenginleştirilebilir.

Bu çalışma 21. yüzyıl becerileri ve Montessori eğitim yöntemini 4-5 sayfaya sığdırma bağlamında bazı sınırlılıklar barındırmaktadır. Her iki kavramda literatür açısından oldukça geniştir. Araştırmacı ulaşabildiği tüm kaynaklardan yararlanmışır.

Milli Eğitim Politika yapıcıların bu konulara duyarlı ve bilgili olmaları ile ancak bu öneriler hayata geçirilebilir. Yapılan bu çalışmanın milli eğitim bakanlığına görüş olarak sunulması ve bu konuda yapılacak başka çalışmalara da kaynaklık etmesi hedeflenmektedir.

6. Kaynakça

Castrelli, V. (1944). İtalya'da Entelektüel Hayat İstatistikleri. Çev: Nüzhet Yakut.

Heckman, J. & Carneiro, P. (2003). Benefits and Costs of Early-Childhood Interventions: A Documented Briefing. Working Paper. National Bureau of Economic Research. www.nber.org/papers/w 9495

Gelen, İ. (2017) P21-Program ve Öğretimde 21. Yüzyıl Beceri Çerçevesleri (ABD Uygulamaları)E-ISSN: 2602-2516 Disiplinlerarası Eğitim Araştırmaları Dergisi Journal of Interdisciplinary Educational Research 2017; 1(2); 15-29

Hamarat, Ercenk (2019) 21.Seta /Analiz Raporu, 21.Yüzyıl Becerileri Odağında Türkiyenin Eğitim Politikaları

Kramer, R. (1976). Maria Montessori: A Biography. New York: Putnam. Reprint, Reading, Ma: Addison-Wesley, 1988.

Montanaro, S.Q., (1991). Understanding The Human Being. The Importance Of The First Three Years Of Life (The Clio Montessori Series). Published: Abc-Clio, 99 – 101.

Montessori, M. (1964) ,Çocuk Eğitimi, Montessori Metodu (2. Baskı), İstanbul,Sander Yayınları.

Mutlu,B.,Ergişi,A.,Ayhan,B.,A.,Aral,N.,(2016) Okul Öncesi Dönemde Montessori Eğitimi Sağlık Bilimleri Dergisi 13, 113-128

Oğuz, V., Akyol,K.,A.,(2006,) Çocuk Eğitiminde Montessori Yaklaşımı, Ç.Ü. Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi ,Cilt:15 Sayı 1 243-256

Türk Sanayiciler Ve İş Adamları Derneği (Mayıs, 2005). Yayın No. Tüsiad-T/2005-05/396

Williams, M. (1996). Plato, Piaget, And Montessori: A Study Of Development Theories. Unpublished Dissertation Thesis, Baylor University, Texas.

World Economic Forum Raporu (2015) World Economic Forum, New Vision For Education: Unlocking The Potential Of Technology,Cenevre.

İnternet Kaynakları

<https://Tegm.Meb.Gov.Tr/Dosya/Okuloncesi/Ooproram.Pdf>

[Www.Cantayayinlari](http://www.Cantayayinlari), Mesut Hayat, Erken Çocukluk Döneminde Özel Eğitim Hizmetleri Ve Erken Çocukluk Eğitimi Yaklaşımları Semineri

<https://Ninniperisi.Com/2017/06/02/Ninni-Perisi-Montessori-Egitimi-Almis-Unluler/>